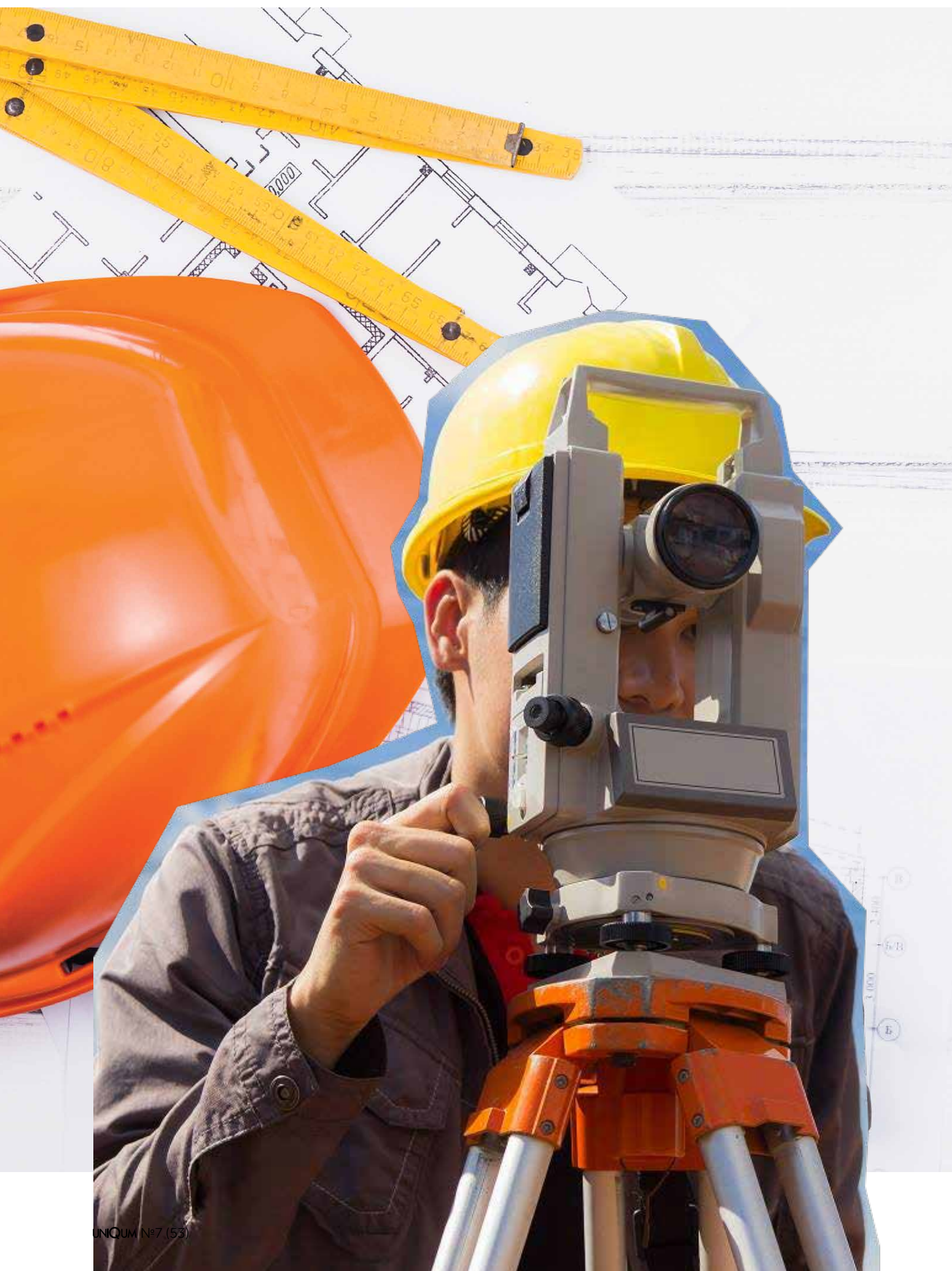

KAZAKHSTAN YOUTH MAGAZINE

UNIQUM^{SU}

№7 (53) ЯНВАРЬ-ФЕВРАЛЬ

President Nursultan Nazarbayev launched the Year of Youth in Kazakhstan	6
---	---

SU NATION

Graduates of Satbayev University launched the unique startup.....	7
Лаборатория композитных материалов в Satbayev University	8
Жылы жүрекпен жақсы іс	12
Satbayev University подписал соглашение о сотрудничестве с Warner Surveys	13
Қысқы демалыс	15
III Международный инновационный форум	16
Клаус Швабтың «Төртінші индустриялық революция» кітабы талқыланды	20

К 120-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ К.И.САТПАЕВА И 85-ЛЕТИЮ SU

Международная конференция, посвященная 120-летию со дня рождения академика Каныша Сатпаева и 85-летию SU	28
Военно-патриотическое воспитание – на высоте!	32
Ұлы тұлғаны ұлықтау	44
Прогнозная карта Сатпаева.....	40
Человек-легенда Алимхан Ермеков	48

ART&FACT

Competition for the exchange program at the Beijing Institute of Technology	50
Short-term internships for bachelors and master students	51
Осторожно: электронагревательные приборы!.....	52

НАД НОМЕРОМ РАБОТАЛИ:

Главный редактор
Камила БУТАШЕВА

Журналист
Бану ШАЛОВА

Редакторы текста:
Айман СУЛЕЙМЕНОВА
Светлана СИНИЦЫНА

Графический дизайн, верстка
Берик СУХАНОВ

Фотографы
Елена ПАПЭ, Дамир ТАИРОВ

Печатное издание UNIQUM зарегистрировано в Министерстве культуры и информации Республики Казахстан.

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания №17030-Ж от 10.04.2018 г.

Дата и номер первичной постановки на учет №13494-Ж, 02.04.2013 г.

Выпуск №7 (53) январь-февраль 2019 г.

Отпечатано в типографии НАО «КазННТУ им. К.И.Сатпаева».

Тираж 1200 экз. Распространяется бесплатно.

Адрес редакции: Республика Казахстан, г.Алматы, ул. Сатпаева, 22,

ГУК, каб.616, тел: (727) 292 43 06

ДОРОГИЕ ЧИТАТЕЛИ!

2019-й в Satbayev University начался с положительных мажорных нот. Наши выпускники запустили уникальный стартап, в стенах Университета впервые распахнула двери Лаборатория по исследованию и созданию композитных материалов, Satbayev University подписал соглашение о сотрудничестве с Warner Surveys, впервые в истории современного Satbayev University пройдет церемония награждения лучших студентов университета «Satbayev awards-2019», а также многое-многое другое!

Президент Республики Казахстан Нурсултан Назарбаев объявил 2019-й Годом молодежи. И это замечательно! А значит, год просто не может не быть особенным для всех нас. В апреле исполняется 120 лет со дня рождения академика Каныша Иммантаевича Сатпаева, имя которого с достоинством носит Satbayev University. В октябре Университету исполняется 85 лет.

Впереди у нас много замечательных масштабных проектов и открытий, интересных мероприятий. 2019-й – отличная возможность попасть в энергичную струю жизни! Если вкладывать душу в то, что делаешь, успех не заставит себя ждать!

Читайте обо всем в журнале UNIQUM SU, и будьте в курсе событий!

Желаю нам всем интересного и удачного года, успешного во всех начинаниях!

Камилла
Бумалиева

On January 23, 2019 president Nursultan Nazarbayev launched the Year of Youth in Kazakhstan. The event was attended by members of Government, deputies of Parliament, the leaders of local executive bodies, members of the Youth Policy Council under the President of the Republic of Kazakhstan, winners of the 100 «New Faces» competition, graduates of the Bolashak program, young scientists, representatives of creative, student and working youth, young athletes, gifted children, representatives of modern media sphere, students and graduates of orphanages, young people with special needs, young military personnel.

The head of state emphasized that all current government initiatives

are aimed at preparing the future breakthrough, "so that we will not be left behind and not swallow the dust from countries that will run ahead."

"The new generation of people of Kazakhstan which I see, is the greatest achievement of Kazakhstan, the greatest result of my work as Head of State. I am very happy to meet you all today. Congratulations on the start of the Year of the Youth of Kazakhstan. The future of Kazakhstan depends on you, your energy, knowledge, patriotism. I say this to all youths of Kazakhstan," the Head of State emphasized at the opening ceremony of the «Generation of Independence».

In honor of the official opening of the Year of Youth, the organization «Zhangryu Zholy» and «Zhas

Ulan» performed with an initiative to launch youth patriotic event-project for social networks, so that every person could express support for the initiatives of the President. «Kazinform» supported the initiative and opened special website for placing patriotic frames on avatars on social networks. Anyone can download those frames on the «Zhastar» website.

Within the framework of the Year of Youth, a large-scale plan of events which are directed to implementation of state youth policy in the country will be done. As a first step, Nursultan Nazarbayev, speaking at the opening ceremony of the «Generation of Independence», instructed the Government to increase scholarships to students who are involved in volunteering.

GRADUATES OF SATBAYEV UNIVERSITY LAUNCHED THE UNIQUE STARTUP

Due to the grant from the International Bank for Reconstruction and Development and the project “Stimulating Productive Innovations” from the Project Management Group, a new player has appeared on the Kazakhstan market — the company «Savenergy» with a vacuum thermal insulation panel. This special panel is made of finely porous material. It doesn't burn, doesn't emit toxic gases, vapors and the lifetime of the panel reaches 50 years.

The startup was created with the hands of Satbayev University graduates, Dr. Ruslan Nurlybayev

and Master of the University of Valencia (Spain) Aidos Dzholdasov. In 2012, together with Russian colleagues, the experience of using fine-porous materials in the creation of thermal insulation panels was studied. The result became the basis of doctoral dissertation; in 2015, it was successfully defended.

In 2016, with the support of the Satbayev University Commercialization Office, partners submitted their project (to organize the production of vacuum thermal insulation panels) to the contest for groups of research assistants under the project of

the Government of Kazakhstan and the World Bank “Stimulating Productive Innovations”. A joint project of the Government of Kazakhstan and the World Bank has been implemented since 2016. The goal of the project is to support research on technology commercialization that are relevant for the country. The state and the private partner «ErnarService» invested in this startup. Now there are negotiations with a potential investor on scaling and automation of production.

ЛАБОРАТОРИЯ КОМПОЗИТНЫХ МАТЕРИАЛОВ В SATBAYEV UNIVERSITY

АЛИБЕК ИБРАИМ,

4-й курс, факультет

Машиностроения

Композитные материалы – искусственно созданные материалы, состоящие из двух или более неоднородных и неразделимых друг в друге компонентов, соединяемых между собой физико-химическими связями. Они используются в производстве автомобилей, кораблей, самолетов, и не только. Некоторые по прочности превосходят самые прочные марки стали. В качестве примера: композитные материалы из углеволокна могут выдерживать давление до нескольких гигапаскалей.

В начале этого года в стенах Satbayev University впервые распахнула двери лаборатория по исследованию и созданию композитных материалов. Она была открыта студенческой организацией SAE SU CC при поддержке Университета. На открытие лаборатории, которое состоялось 30 января, пришли проректоры и директора институтов Университета.

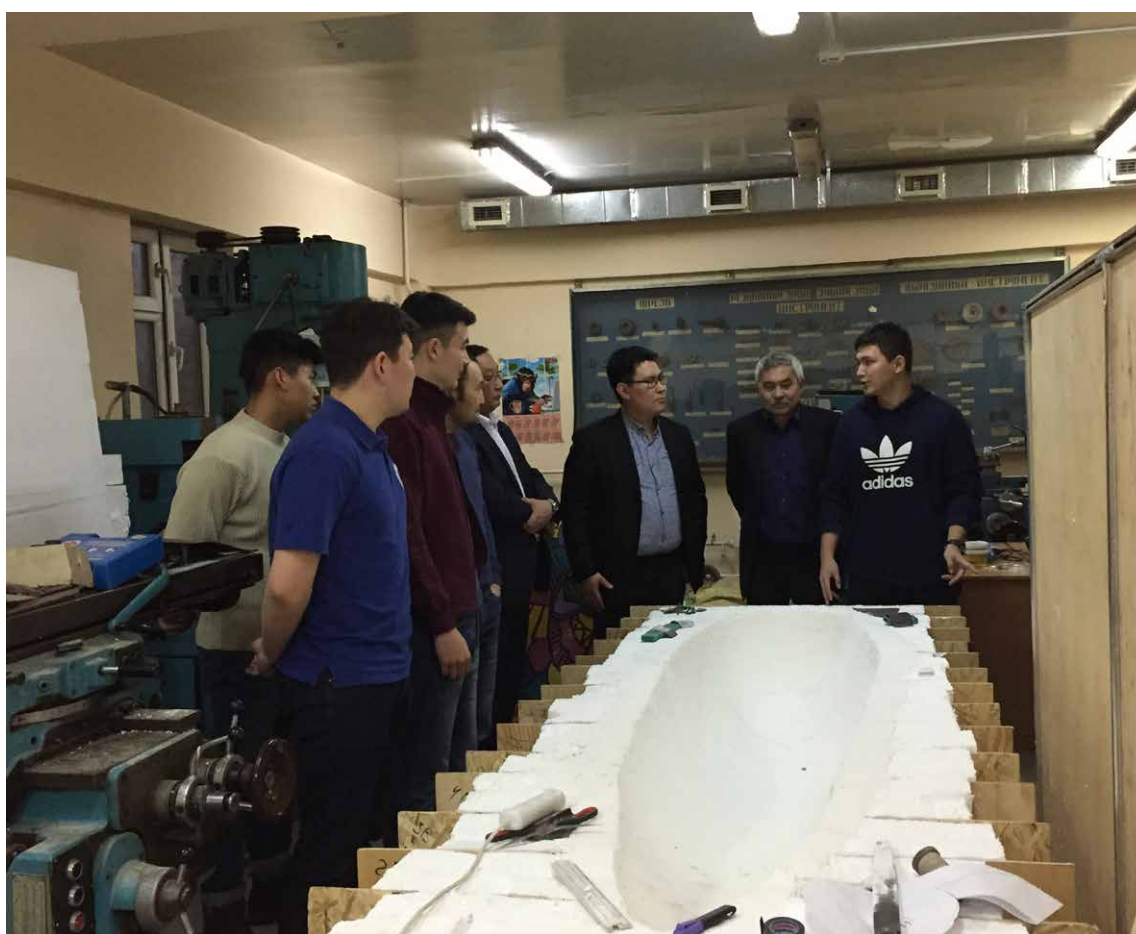
На данный момент в лаборатории создается высоко энергоэффективный автомобиль. Он спроектирован командой SURT (Satbayev University Racing Team) специально для участия в Shell Eco Marathon Asia-2019 и SAE Supercar Challenge-2019.

Автомобиль представляет собой монокок, созданный целиком из углеволокна. В основном используется метод вакуумной инфузии и препрега. Для подтверждения и использования технологии препрега была создана специальная печь, способная выполнять все функции полноценного автоклава.

В ближайшем времени в лаборатории планируется производство композитных материалов для создания «зеленых технологий», таких как ветрогенераторы, солнечные коллекторы. Будут исследоваться также новые виды и способы соединения композитных материалов, в том числе стекловолокна, углеволокна и кевлара для использования в машиностроительной отрасли.

Создание такой лаборатории имеет важное значение для развития научного творчества студентов и приобретения ими практических навыков, в том числе в построении автомобиля.

SATBAYEV AWARDS 2019

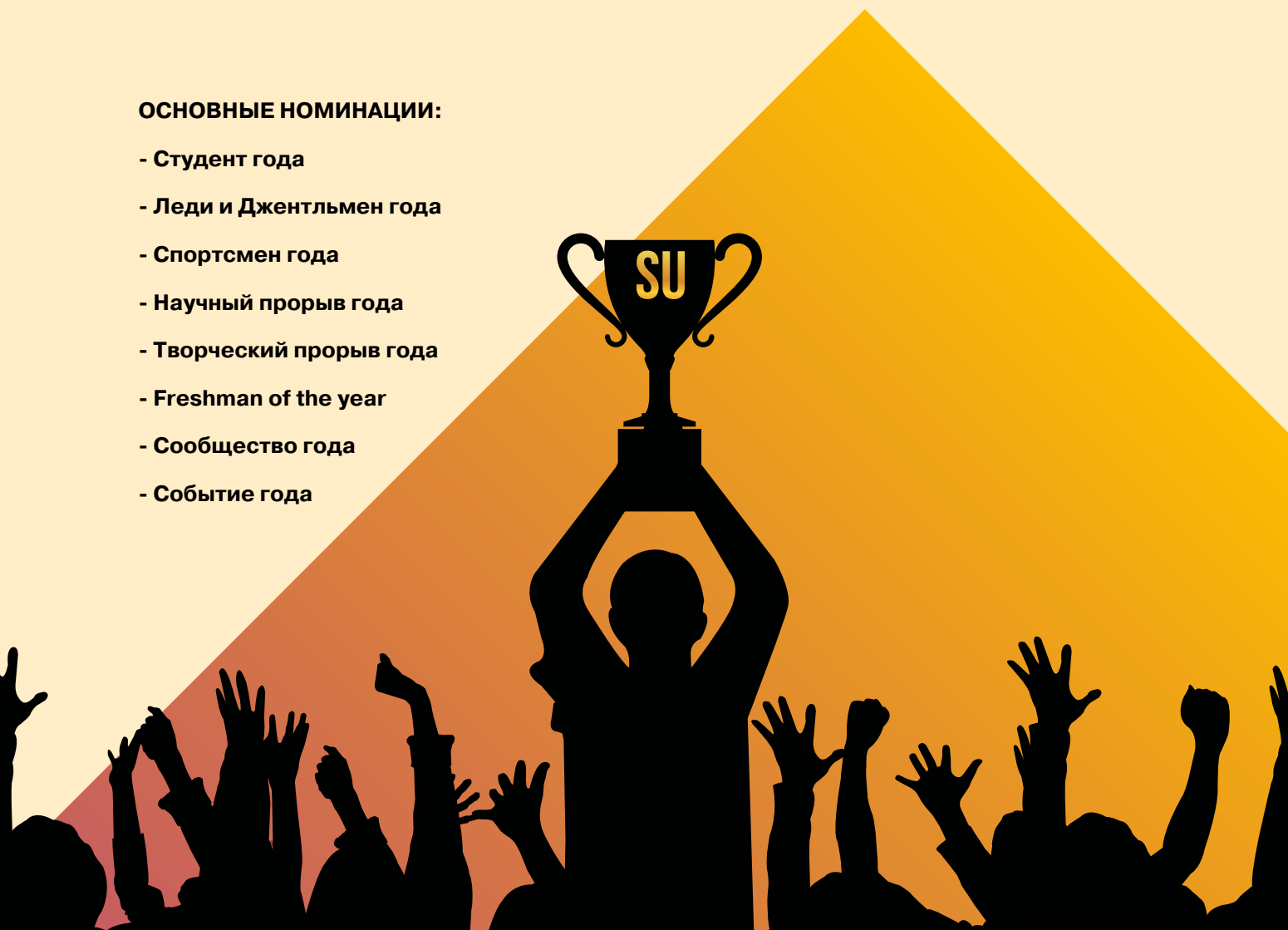
Впервые в истории Satbayev University пройдет церемония награждения лучших студентов университета. «Satbayev awards-2019» начинает свой отбор 14 февраля. Награждение пройдет 17 апреля в стенах нашего университета по 9 номинациям.

Победившему в каждой номинации на церемонии награждения будет вручен ценный приз и специально изготовленная статуэтка. На мероприятие приглашены именитые гости – интересные личности, внесшие свой вклад в развитие современного Казахстана.

Участвуйте (и побеждайте!) в «Satbayev awards-2019», зовите своих друзей и ждите в дальнейшем хороших новостей.

ОСНОВНЫЕ НОМИНАЦИИ:

- Студент года
- Леди и Джентльмен года
- Спортсмен года
- Научный прорыв года
- Творческий прорыв года
- Freshman of the year
- Сообщество года
- Событие года

ЖЫЛЫ ЖҮРЕКПЕН ЖАҚСЫ ІС

Сәтбаев университеті «Рухани жаңғыру»
жобалық кеңсесінің бас менеджері
А. ЕСБОСЫНОВА

Қазақстан үшін демография жағдайы әрқашан маңызды мәселелердің бірі болғандықтан, жыл сайынғы туу көрсеткішінің өсуі мен төрт немесе одан да көп бала тәрбиелеп отырған көпбалалы отбасыларының көбеюі – қуантарлық жағдай. Осы орайда Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ өз кезегінде көпбалалы отбасыларын қолдау мақсатында Елбасының «Рухани жаңғыру» бағдарламасының аясында «Асыл қазына» жобасын іске асырды.

Төрт кезеңнен тұратын «Асыл қазына» жобасының «Жылы жүрекпен жақсы іс» атты бірінші кезеңі 2018 жылдың 22 қарашасы мен 13 желтоқсан аралығында өтті.

Алматы облысы, Іле ауданы, Жапек батыр ауылы №4 орта мектебінің 9 отбасы – 43 бала мен ата-аналары және Чапай ауылы №45 орта мектебінің 5 отбасы – 16 бала мен ата-аналары киім-кешек, аяқ киім, мектеп сөмкесі мен оқу құралдары, ойыншықтар және үйге қажетті заттармен, көмірмен және әр отбасы 30 кг-нан азық-түлікпен қамтамасыз етілді. Аталған 14 отбасына университет атынан «16 желтоқсан – Тәуелсіздік күні» және келе жатқан «Жаңа 2019 жыл» мерекесімен құттықтау қағаздары және жаңа жылдық сыйлықтар табысталды.

Аталған жобаға белсенділік танытқан университет қызметкерлеріне зор алғыс білдіреміз.

**Мейірімділік әр
адамның жүрегінде
бар, тек соны оятсақ
болғаны...**

SATBAYEV UNIVERSITY ПОДПИСАЛ СОГЛАШЕНИЕ О СОТРУДНИЧЕСТВЕ С WARNER SURVEYS

Меморандум о взаимопонимании, подписанный Satbayev University и казахстанским филиалом компании Warner Surveys, детализирует области, в которых компания Warner Surveys и Satbayev University будут работать на основе взаимовыгодных отношений. Конкретные области поддержки, которые намерена предоставить компания Warner Surveys, включают спонсорство ряда мероприятий, обучение студентов, наставничество и участие в проектах по продвижению цифровых технологий.

Программы Warner Surveys направлены на поддержку и развитие знаний студентов-геодезистов и будущих топографов. В работе примет участие Горно-металлургический институт им. О. Байконурова.

Warner Land Surveys Limited – компания, которая предлагает широкий спектр топографических и инженерно-геодезических услуг. Основана в 1979 г. как небольшая фирма, специализирующаяся на топографических съемках. Головной офис находится в Рединге. Есть также офисы в Лондоне, Бристоле, Бирмингеме, Алматы. Warner Surveys ведет сложные и требующие значительных затрат проекты в нефтегазовой и строительной отраслях.

A portrait of a young man with dark hair, wearing a light blue button-down shirt, standing with his arms crossed against a background of a vast, textured, blue-grey landscape, possibly a frozen body of water or a desert. The text 'СЕЙІЛЖАН ЖАРЫҚБАС' is overlaid on a dark blue rectangular background to the right of the man.

СЕЙІЛЖАН
ЖАРЫҚБАС

ҚЫСҚЫ ДЕМАЛЫС

Сейілжан ЖАРЫҚБАС,
Ақпараттық және телекоммуникациялық
технологиялар институтының 4-курс студенті

Желтоқсан айында Тәуелсіздік күніне арналған мереке күндері де өтті. Қыстың соңғы айында сессияларды тапсырып, қысқы каникулға да шықтық. Сынақтан сүрінбей өтіп, қысқы демалысқа алаңсыз шыққанға не жетсін!

Мен осы Сәтбаев университетінде 4-курста оқимын. Төрт жылда қиыншылықтармен қатар, қуанышты сәттер, өте көп өзгерістер болды десем де болады.

Студенттік өмір – қызығы мен шыжығы, қуанышы мен қиыншылығы қатар жүреді ғой, қызық оқиғаларға толы жастық шақтың ең ұмытылмас белесі десем, қателеспеспін. Студенттік кезімізде басымнан өткен қызықты жағдайлар болып тұрды.

Қыс кезі еді. Бір күні достарымызбен түнгі уақыт шамасы, БАО-ға көлікпен шықпақшы болдық. Жол тайғақ, көк мұз.

Соған қарамастан жолға шықтық, тау ішінде жоталардың бірінде көлігіміз артқа қарай сырғанай бастады, өте қауіпті жер еді. Өзенге құлап кетеміз бе деп ойладық, бірақ Құдай сақтап қалды. Содан сол жерлердің біріне тоқтап, таудың таза ауасында әңгіме айтып тұрған едік, әңгіmemіз «аю келсе не істер едік» деген оймен таудан түскенше аюдың әігімесін айта бердік. Жолдан бір жігітті жол-жөнекей ала кеттік, ол осы жерлердің бірінде күзетші болып жұмыс істейді екен. Сол жігіт бізге аюлардың ұйықтап жатқанын айтты. Сонда ешқайсысымыз аюдың сол уақытта ұйықтап жатқанын білмеген едік. Көлікті тоқтатып, бір күліп алып, тауда болған үрейіміз естен де шығып кеткен еді.

«Сын түзелмей, мін түзелмес» дегендей, қателіктеріміз де, жетістіктеріміз де аз болған жоқ. ҚазҰТЗУ-да өткен студенттік өмірімнің әр күні мен үшін бақытқа толы.

[illegible]

Казахский национальный исследовательский технический университет им. К.И. Сатпаева (Satbayev University) при поддержке акимата г. Алматы, Казахстанского академического Центра Международной Академии архитектуры (КазМААМ), Международной компании AUTODESK 10-11 апреля 2019 года проводит III Международный инновационный форум «Цифровой Казахстан: устойчивое развитие градостроительных систем в XXI веке».

Основная цель Форума – создание дискуссионной площадки из числа экспертов, представителей государственных органов и общественных организаций для обсуждения и выработки рекомендаций по внедрению в практику планировки и застройки городов принципов устойчивого развития с применением цифровых технологий.

Ожидаемые результаты – формирование профессиональных связей между специалистами, государственными органами управления, общественными организациями в решении обсуждаемых проблем и принятие Декларации по итогам Форума.

Для участия в работе Форума приглашаются представители Министерства культуры и спорта РК, Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства, администрации городов и регионов РК, эксперты из Казахстана, Италии, Германии, Польши, Республики Корея, России, Малайзии, Азербайджана, Узбекистана и др.

Программа Форума предполагает пленарное заседание (10 апреля 2019 г.) с выступлением ключевых спикеров и работу секций по следующим направлениям:

1. Устойчивое развитие градостроительных систем – современные тенденции;

2. Умный город и цифровые технологии;

3. Культурное наследие как фактор устойчивого развития.

Кроме того, во второй день планируется проведение «круглого стола» для подведения итогов и принятия Декларации.

По итогам Форума предполагается издание сборника докладов.

Приглашаем принять участие в работе Форума работающих в архитектурно-строительной сфере проектировщиков, ученых, преподавателей, докторантов и магистрантов вузов, менеджеров, представителей СМИ и других заинтересованных лиц.

Место проведения:

г. Алматы, ул. Сатпаева, 22, уг. ул. Масанчи (КазННТУ им. К.И. Сатпаева), актовый зал, 2-й этаж.

Ключевые организаторы: Международная Академия архитектуры, Институт архитектуры, строительства и энергетики имени Т.К. Басенова, международная компания AUTODESK.

Заявку и электронный вариант доклада отправлять по e-mail на адрес оргкомитета: digitalkaz@bk.ru, конт. тел.: 8-727-257-71-91 (вн. 71-91; 73-95).

ӘР МАМАНДЫҚТЫҢ ӨЗ ҚЫР-СЫРЫ БАР...

Аружан МИРАМБЕКОВА.

Ә.Бүркітбаев атындағы Өнеркәсіптік инженерия
институтының 2-курс студенті

Мен Ақтөбе облысы, Шалқар қаласында үлкен отбасында дүниеге келдім. Бала кезімнен көптеген аңыз-әңгімелерді, ертегілерді тыңдап өстім. Кейін қазақ әдебиетіне деген сүйіспеншілігім оялды. Өсе келе менің әдебиетке деген қызығушылығымды мектептегі талапшыл ұстаздарым арттырды. Мектеп қабырғасында оқып жүріп, көптеген әдеби сайыстарға қатысып, жүлделі орындарға ие болдым. Қазақ ақын-жазушылардың шығармаларын оқу арқылы өмірге деген көзқарасым өзгерді. Абайдың «Қара сөздерін» оқып, жан дүниемді рухани тазарттым. Бұдан басқа көптеген сурет, би, қолөнер, домбыра үйірмелеріне қатыстым. Барлық сала бойынша жинаған тәжірибелерім жетерлік. Дегенмен, уақыт өте келе бұлардың ешқайсысы маған арналмағанын түсіндім. Белгілі бір мамандық иесі болуды ойлаған жоқпын. Себебі басты арманым – көптеген елдерге саяхат жасап, сол елдердің тыныс-тіршілігі, мәдениеті және тарихымен танысу болатын.

Бірақ өмірде барлығы өз қалағанындай бола бермейтінін түсіндім. Менің болашағыма алаңдаған ата-анам жоғары оқу орнын бітіргенімді қалады. Әсіресе техникалық маман иесі

болғанымды армандады. Сөйтіп, мектепті қызыл аттестатпен бітіріп, Сәтбаев университетінің Ә.Бүркітбаев атындағы Өнеркәсіптік инженерия институтына түстім. Менің білуім бойынша бұл жоғары оқу орнын әншілер, саясаткерлер, ақын-жазушылар сияқты көптеген атақты тұлғалар бітірген. Мен бұған дейін біздің оқу орнымызды атақты жазушы Ілияс Есенберлин атамyzдың бітіргенін білетінмін. Мүмкін, аяғымның осында бұрғаны сондықтан болар. Ілияс атамyzдың көптеген туындыларын оқып өстім. Соның ішінде жаныма жақыны – «Көшпенділер» трилогиясы мен «Біржан сал трагедиясы» дастаны.

Оқу орнына түскен соң Жастар ісі жөніндегі комитеттің белсенді мүшесі болдым. Ата-анамнан жырақта жүріп, ол кісілердің қадірін енді түсініп, нағыз студенттік өмірдің ащы-тұщысын көріп жүрмін. Жан-жақтан арман қуып келген шынайы достарды кездестірдім. Қазір университетіміздің 2-курс студентімін. Басты мақсатым – тіл байлығымды дамытып, оқу орнын абыроймен бітіріп, ата-анамның үмітін ақтап, ол кісілерге үлкен көмек көрсету. Әрі қарай екі сіңлімді жетелеп, өмірде өз орындарын табуға септігімді тигізу.

БАНУ ШАЛОВА

КЛАУС ШВАБТЫҢ «ТӨРТІНШІ ИНДУСТРИЯЛЫҚ РЕВОЛЮЦИЯ» КІТАБЫ ТАЛҚЫЛАНДЫ

Ғылыми кітапхана және Қоғамдық пәндер кафедрасының бірлесіп ұйымдастыруымен «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарлама аясында «Рухани жаңғыру – студент жастарға рухани жол көрсету» атты тақырыпта жиын өтіп, онда Клаус Швабтың «Төртінші индустриялық революция» кітабы талқыланып, насихатталды.

Бұл шараға сол кездегі Сәтбаев университеті Ректорының аппараты басшысының орынбасары, философия ғылымдарының докторы, профессор Ұлықпан Есілханұлы Сыдықов және оқытушылар мен студенттер қатысты.

Жүргізуші Ғылыми кітапхананың кітапханашысы Айнагүл Құсайынова іс-шараға қатысушыларды кітап көрмесімен таныстырып, Клаус Швабтың «Төртінші индустриялық революция» атты кітабына шолу жасады. Оқытушы Лализа Ғаділжанқызы Сәрсен осы кітап бойынша студенттердің сұрақтарына жауап берді.

Біз бүгін баршамыздың өмірімізді де, жұмысымызды да, күнделікті қарым-қатынасымызды да түбегейлі өзгертетін керемет индустриялық революцияның бастауында тұрмыз. Бұл төртінші революция ауқымы, қарымы мен күрделілігі жағынан адамзат тарихында осы уақытқа дейін бұрын-соңды болған құбылыстардың барлығынан да асып түседі. Жасанды интеллектінің, роботтандырудың, робот-автомобильдердің, 3D-баспаның, нанотехнологияның, биотехнологияның дамуымен және тағы да толып жатқан ғажайыптардың пайда болуымен барлық салада қарыштап көкке өрлейтін, таңғаларлық дүмпуге куә болмақпыз. Бүкіләлемдік экономикалық Давос форумының негізін қалаушы және тұрақты президенті Клаус Шваб осындай алапат өзгерістердің әлеуетін алдын ала болжап, терең байыптап, оны адамзат игілігіне жарату жолда-

рын қарастыратын еңбек жазған. Демек, бұл кітап адамзаттың ортақ болашағы үшін алаңдайтын және революциялық технологияларды қоғам тіршілігіне икемдеуге ниет білдіретін жасампаз ортаға арналған.

Өз ойларын ортаға салып, іс-шараға белсенді түрде атсалысып отырған студенттерге кеш соңында кітапхана атынан Айнагүл Қаптағайқызы алғыс айтып, естелік сыйлықтар берді. Кеш тартымды өтті.

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ – БАБАЛАР САЛҒАН ІЗБЕНЕН

ШАБАНБАЕВА ЭЛЬМИРА

Satbaev University Ғылыми кітапханасы

Ақпараттық-аналитикалық бөлім меңгерушісі

Бір ел – бір кітап

Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің бірі ретінде Satbaev University Ғылыми кітапханасы оқу, ғылыми-зерттеу қызметін ғана емес, сондай-ақ болашақ маманның гуманистік, моральдық, эстетикалық қасиеттерін дамытуға әсер ететін білім беру қызметтерін де атқарады. Рухани-адамгершілік тәрбие Ғылыми кітапхана жұмысының басты бөлігінің бірі болып табылады. Ғылыми кітапхана университеттің және факультеттің қоғамдық өміріне белсене араласып, кездесулер, «дөңгелек үстелдер» мен конференциялар ұйымдастыруына ат салысады. Кітапхана қорына келіп түскен Жаңа кітаптар көрмесін жасайды,

Видео-роликтер мен электрондық виртуалды көрмелер дайындайды. Қазақстанда республикалық «Бір ел – бір кітап» акциясы ҚР Мәдениет министрлігінің қолдауымен ҚР Ұлттық академиялық кітапханасы мен ҚР Кітапханашылар Ассоциациясы бастамасымен 2007 жылдан бастап өткізіліп келеді. Акцияның мақсаты – ұлттық әдебиетіміздегі ең үздік деген туындыны оқу және насихаттау, оқу ісін ілгерілету, рухани мұрамызды сақтау, сондай-ақ жастарды отаншылдыққа әрі өнегелілікке тәрбиелеу. Сонымен қатар, акция қоғамның отандық әдебиетке, оның ішінде классикаға, қазіргі әдебиет пен

поэзияға деген қызығушылығын әрі қарай жоғарылатуына мүмкіндік туғызады.

SU студенттері кітапханада жыл сайын өткен «Бір ел – бір кітап» акциясына белсенді түрде атсалысады. «Бір ел – бір кітап» - 2018 республикалық акциясы бойынша биыл үш кітап Шәкәрім Құдайбердіұлының шығармалары, Немат Келімбетовтың «Үміт үзгім келмейді» және Бауыржан Момышұлының «Ұшқан ұя» кітаптары таңдап алынды.

Елбасы Н. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласы аясында Ғылыми

кітапхананың ақпараттық-аналитикалық бөлімі және Университетіміздің «Бәйшешек» әдеби бірлестігі өткізген «Рухани жаңғыру – бабалар салған ізбенен» атты «Дөңгелек үстелде» Ұлы Абайдың ізбасары, ақын-философ, Шәкәрім Құдайбердіұлының шығармашылығына талдау жасалып, жастар ақын өлеңдерінің сырын ашты. XIX соңы мен XX ғасыр басындағы Абай бастаған ұлылар легі Ұлы далаға үлкен серпін туғызды. Бұл бір тарихи құбылыс, бүкіл қазақ даласын ұйқыдан оятқандай әсер етті.

Осы лектің бірегей тұлғасы Шәкәрім Құдайберді шығармашылығына үңілген студенттер: Дәулетханова Гүлдәрия, Жақсын Әйгерім, Амантай Ерсағын, Тәжітай Дәуір, Төремұратов Исламбек, Рүстембек

Алтынай, Сүйіншәлиева Әсем. Студенттеріміз өз ойларына берік, еңбек сүйгіш, ақжарқын, күрескер де батыл болып, ақын өлеңдерін өз өмірлерінде пайдалы құрал ретінде қолданатындарын мақтана айтты. Шәкәрім жырларындағы философиялық пайымдауларға, тәрбиелік негіздерге терең ден қойып, өлеңдерінің маңыздылығын паш етуге тырысты. Іс-шара барысында Ғылыми кітапхананың Ақпараттық-аналитикалық бөлім қызметкерлері: Бөлім меңгерушісі Шабанбаева Эльмира, кітапханашылар Болысбекова Рысалды, Утеулова Әсем және тарихи мұралар орталығының бас маманы, жазушы, сәтбаевтанушы Аспандияр Әденұлы қатысып сөз сөйледі. Дәстүрлі ән сайысының жеңімпазы, 4-курс студенті Нұрислам Төлеген Шәкәрім Құдайбердіұлының әнін шырқап,

дөңгелек үстелдің шырайын кіргізді. Ғылыми кітапхана ұжымы атынан осы кешті өткізуге үлесін қосқан Аспандияр Әденұлына алғыс айтамыз.

**...Барынды,
Нәріңді
Тірлікте бергейсің.
Ғибрат алар артыңа
із қалдырсаң –
Шын бақыт,
Осыны ұқ,
Мәңгілік өлмейсің!**–деп ақын

өзі айтқандай, Шәкәрім Құдайбердіұлы ұрпағына, қазақ еліне рухани азық болар мол мұра қалдырды. Адамгершілік қағидаларға толы жырларының жастар бойында қалыптасуын тілеген Шәкәрім атамыздың өлеңдерінен ұрпақтарының алары да мол. Сондықтан да мұндай шаралардың өтуі бүгінгі таңда жастар үшін тәрбиелік маңызы зор.

СТАРТАПЫ- ДЕЛО ТОНКОЕ

В Казахстане сейчас только о них и говорят. Существует множество конкурсов и хакатонов, раздают гранты. Это все реальные шансы получить поддержку или финансирование для своего проекта. Но о чем не стоит забывать разработчикам, которые только начинают?

• МАРКЕТИНГ И PR

Многие разработчики пренебрегают маркетингом и PR. Это опасно недооценивать. Инвестиции, поддержка партнеров, продажи, в конце концов, – все зависит от правильного маркетинга. Нужно уметь о себе заявить, а значит, надо, прежде всего продуктивно работать со СМИ, не забывая при этом красиво упаковывать свой продукт. Прямо сейчас тема стартапов в Казахстане очень актуальна, и журналисты заинтересованы в эксклюзивном, и не только контенте. Все, что нужно, – это прийти к ним!

• ИНВЕСТОРЫ

Несмотря на большую территорию, Казахстан – достаточно тесное пространство, в котором знакомства играют важную роль при получении

поддержки для бизнеса. Отсюда вывод: постоянно быть в поиске таких знакомств. Далее, не отмахиваться на галерке на специализированных мероприятиях, не упускать возможность при случае презентовать свой проект. Налаживайте контакты со всеми, с кем получилось познакомиться. Закладывая правильные отношения, с самого начала задавайте им активный и деловой тон. Возможные источники финансирования проектов – это 3F(family, friends & fools), а еще отраслевые субсидии, бизнес-ангелы, конкурсы, бизнес-акселераторы, венчурные фонды, инвесторы.

• КОМАНДА

Плохая команда не уедет дальше презентации проекта. Друг далеко не всегда хороший партнер. Исключения бывают,

но очень редко. В стартап-проекте эффективная командная работа партнеров – уже половина дела. Лучше всего подойдет тот, с кем у вас максимальная совместимость характеров и взаимодополняемость умений и знаний.

• БИЗНЕС-ПЛАН

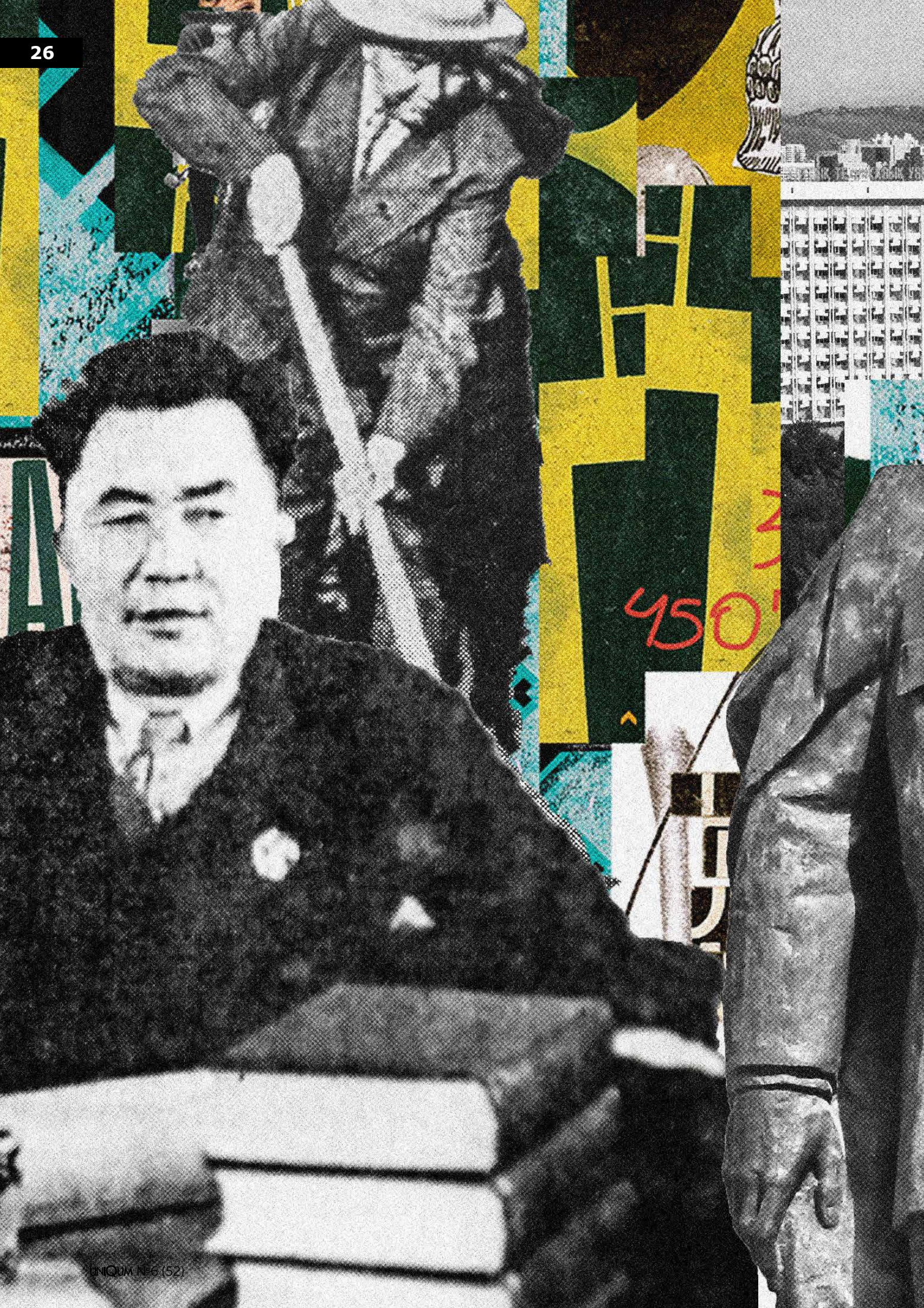
Бизнес-план помогает formalизовать и зафиксировать все идеи и цели. Он определяет правильный путь развития, не позволяя что-либо забыть или упустить. Хороший бизнес-план помогает двигаться к цели максимально быстро, не отвлекаясь на пустое и дает четкое представление, что именно вы создали, для чего и что с этим делать дальше.

Без четкого направления можно растерять ориентиры.

• АКСЕЛЕРАЦИЯ

Это программа, которая может реально помочь молодым участникам стартапа, когда не хватает компетенций, экспертизы и ресурсов. Акселерация предлагает поддержку стартапам путем менторства, предоставления рабочего места, оборудования, помощи в налаживании необходимых контактов с инвесторами, госорганами, партнерами и медиа.

В Казахстане есть качественные действенные программы акселерации. Условия участия в них разные, напрямую можно через выделение доли в компании или через специальные отборы и конкурсы.

МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ, ПОСВЯЩЕННАЯ 120-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ АКАДЕМИКА КАНЫША САТПАЕВА И 85-ЛЕТИЮ SU

С 10 по 12 апреля 2019 года в Алматы, в Национальной Академии наук Республики Казахстан и ведущем техническом вузе страны – Казахском национальном исследовательском техническом университете имени К.И. Сатпаева пройдет «Международная научно-практическая конференция, посвященная 120-летию со дня рождения академика Каныша Имантаевича Сатпаева и 85-летию образования КазННТУ (ныне Satbayev University)».

На конференции будут обсуждены проблемы интеграции образования, науки и производства. Рассмотрены вопросы формирования стратегических приоритетов научно-технического сотрудничества вузов, научных организаций и промышленных предприятий Казахстана, проблемы обеспечения непрерывной цепи в передаче новых технологий в производство. Проведение конференции в Satbayev University связано с исторической ролью университета и его лидирующими позициями в развитии технического образования и науки в Казахстане. В становление и развитие КазГМИ–КазПТИ–КазННТУ огромный вклад внесли видные деятели образования и науки, руководившие университетом в разные годы. Главное достояние и предмет гордости университета – его выпускники.

Являясь обладателями глубоких, уникальных знаний, приобретенных в стенах alma mater, выпускники университета занимают сегодня ведущие позиции в разных сферах деятельности и работают на благо и процветание Отечества. За выдающиеся заслуги в науке и производстве 91 выпускнику университета присвоены высокие звания Лауреатов Ленинской, Сталинской и Государственной премий; более 60 стали академиками и членами-корреспондентами Национальной Академии наук; 6 выпускникам – руководителям крупных промышленных предприятий – присвоено высокое звание Героя Социалистического Труда, звание Героя Советского Союза. Среди выпускников – кавалеры ордена «Халық Қаһарманы» и те, кто удостоен звания «Қазақстанның Еңбек Ері» (Герой Труда Казахстана) – высшей степени отличия Республики Казахстан; известные казахстанские писатели Лауреаты Государственной премии Казахской ССР;

История любого вуза – это не только имена и дела людей, память и достижения прошлого, но и основа прогрессивного развития, движения вперед.

Коллектив КазННТУ – Satbayev University – успешно стартовал в XXI век, оставаясь Лидером в сфере образования и науки.

Приглашаем принять активное участие и выступить в качестве спонсора Международной научно-практической конференции, посвященной 120-летию со дня рождения академика К.И. Сатпаева и 85-летию КазНУ

ПРОГРАММА:

► 10 АПРЕЛЯ

🕒 10.00 – 13.00

Международный форум ВМ-технологий
(Актальный зал КазНУ им. К.И. Сатпаева)

🕒 14.00 – 18.00

Работа секций

🕒 с 14.00

Сатпаевские чтения

► 11 АПРЕЛЯ

🕒 10.00 – 18.00

Международная научно-практическая конференция «Инновационные технологии – ключ к успешному решению фундаментальных и прикладных задач в рудном и нефтегазовом секторах экономики РК»
(Актальный зал КазНУ им. К.И. Сатпаева)

🕒 14.00 – 18.00

Работа секций

🕒 с 14.00

Сатпаевские чтения

🕒 14.00

Встречи студентов, магистрантов и докторантов с гостями – выпускниками, руководителями предприятий, родственников вузов, зарубежными учеными

► 12 АПРЕЛЯ

🕒 9.00 – 10.00

Возложение цветов к памятнику Канышу Имантаевичу Сатпаеву, проведение митинга.

🕒 11.00 – 13.00

Международная научно-практическая конференция (Большой конференц-зал Национальной Академии наук Республики Казахстан)

Доклад «Феномен К.И. Сатпаева» президента Национальной Академии наук Республики Казахстан, академика Журинова М.Ж.

Приветственное слово Ректора КазНУ им. К.И. Сатпаева, академика Бейсембетова И.К.

Доклад Ректора Томского политехнического университета.

Приветственные слова, поздравления от Министерства образования и науки Республики Казахстан, ЮНЕСКО

🕒 14.00 – 16.00

Поздравления и приветствия выпускников и гостей университета (Актальный зал КазНУ им. К.И. Сатпаева)

🕒 17.00 – 18.30

Гала-концерт лауреатов фестиваля «Весна в КазНУ-2018» (Актальный зал КазНУ им. К.И. Сатпаева)

СӘТПАЕВ УНИВЕРСИТЕТІНЕ — 85 ЖЫЛ!

БАНУ ШАЛОВА

БАҚ ТҰНҒАН ҚАСИЕТТІ МЕКЕН

1934 жылы қыркүйекте Қазақ кен-металлургия институтында алғашқы қоңырау сылдырлап, бірінші оқу жылы басталды. Бұл – ҚазТКМИ тарихындағы айрықша мәнді оқиға еді. Институттың тұңғыш директоры Ә.Ж.Бүркітбаев болды. Ол – бұрынғы токарь, Орал-Қазақстан өнеркәсіп академиясын үздік бітірген маман. Қазақстан өлкелік комсомол комитетінің бірінші хатшысы, кейіннен Риддер қалалық партия комитетінің хатшысы.

Тау-кен саласы бойынша маркшейдерлік ісі мамандығының негізін салған Ақжан Жақсыбекұлы әл-Машани – ҚР ҰҒА-ның корреспондент-мүшесі, қазақ әдебиетінде фантастика жанрының негізін қалаған жазушы. Ең бастысы – Әбу Насыр әл-Фараби сияқты әлемге танымал ұлы ғалымды түбегейлі зерттеп, оның қазақ топырағында туып өскен қыпшақ жігіті, қазақ этносына жақын тұлға екенін Мәскеудегі халықаралық конференцияда әлем

ғалымдарына мойындатқан ғалым. Сонау 60-жылдары ҚазТКМИ-дің қазақ студенттері «Бәйшешек» деп аталатын әдеби бірлестік құрғанда, оны қуана қолдап, ақ батасын бергендердің бірі – осы әл-Машани, екіншісі – белгілі жазушы Ілияс Есенберлин болды.

ЕСІМДЕРІ – ЕЛ ЕСІНДЕ

Қазақ халқының бес жүз жылдық тарихын роман тілімен сомдаған романист-жазушы Ілияс Есенберлин осы институттың тау-кен факультетін бітірген. Институттың студенттері мен түлектері арасында 6 адам Ұлы Отан соғысында көрсеткен қаһармандығы мен ерлігі үшін Кеңес Одағының Батыры деген жоғары атаққа ие болды. Олар: Мұса Баймұханов, Максим Герасимович Губанов, Николай Данилович Маркелов, Николай Иванович Яценко, Алексей Георгиевич Торопкин, Владимир Алексеевич Засядько.

Қазақстан КП ОК 1952 жылы ҚазТКМИ директоры қызметіне оның түлегі, көп жылдар Жезқазған шахта басқармасында жұмыс істеген, кен-металлургиялық комбинатының бас инженері, сол кезде ҚазКСР Жоғарғы Кеңесінің депутаты, техника ғылымдарының кандидаты Өмірхан Аймағамбетұлы Байқоңыровты тағайындайды.

1962 жылы Қазақ политехникалық институтының ректоры болып Қазақ кен-металлургия институтының 1953 жылғы түлегі Ғабдіслам Мұхамәдиұлы Есіркегенов, 1968 жылы – Мәскеу болат және құймалар институтының түлегі, жоғары оқу орнындағы қызмет тәжірибесі мол, ғылыми жұмыстар бойынша проректор бо-

лып істеген, жеткілікті өндірістік тәжірибесі бар Әшім Құрамбайұлы Омаров, 1976 жылы – институттың 1960 жылғы түлегі, аса ірі ғалым әрі педагог Әбдіғаппар Әшімұлы Әшімов, 1985 жылы – институттың 1957 жылғы түлегі Баян Рақышұлы Рақышев, 1992 жылы – институт проректоры қызметін атқарған профессор Еренғайып Мәлікұлы Шайқұтдинов тағайындалды. 1994 жылы 7 ақпанда ҚР Министрлер кабинетінің № 43 қаулысымен ҚазПТИ – Қазақ Ұлттық техникалық университеті болып өзгертілді. 1994 жылы еліміздегі тұңғыш инженерлік-техникалық жоғары оқу орнының ашылуына 60 жыл толды. Университет ұжымы осы мерейтойға дейінгі жылдардың қорытындысын шығарды және М.О.Әуезов атындағы Қазақ драма театрында салтанатты түрде мерейтойды атап өтті. Мерекелік жиынға ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаев қатысып, «Дос-Мұқасан» ансамблінің алғашқы ұжымы түгел дерлік үлкен мерекелік концерт көрсетті.

2000 жылы 21 қаңтарда Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТУ ректоры болып ҚазПТИ түлегі, геология-минералогия ғылымдарының кандидаты, профессор **Нүсіпов Ерғали Нүсіпұлы**, 2001 жылы 12 шілдеде Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университетінің ректоры болып профессор **Досым Қасымұлы Сүлеев** тағайындалды. Ол – университеттің 1970 жылғы түлегі, ірі ғалым, басқару және автоматтандыру, білім берудің қазіргі заманғы технологиялары саласының маманы. Ал 2008 жылы ҚР Президентінің жарлығымен Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университеті ректоры қызметіне Әділов Жексенбек Мәкейұлы тағайындалды.

БҮГІНГІ СӘТБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ

2015 жылдың аяғында Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті болып қайта құрылған университеттің ректоры болып ҚР ҰҒА-ның академигі, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР Стратегиялық жоспарлау жөніндегі агенттіктің төрағасы, ҚР Ұлттық банк төрағасының орынбасары Бейсембетов Ескендір

Қалыбекұлы тағайындалды. Университет құрамымен қатар, оның атауы да өзгеріп, жаңа логотип – Сәтбаев университеті атауына ие болды.

Аңызға айналған «Дос-Мұқасан» Университет қабырғасында құрылған «Дос-Мұқасан» вокальды-аспаптар ансамблі жайлы ұзақ айтуға болады. Ол – Қазақстан Ленин комсомолы сыйлығының лауреаты, 1973 жылғы Бүкіләлемдік жастар мен студенттер фестивалінің алтын медалінің иегері, «Қазақ эстрадасының аңызына» айналған өнер ұжымы. Ансамбльдің негізін қалаған белді мүшелері – Мұрат Құсайынов, Мейірбек Молдабе-

ков, Бақыт Жұмаділов, Шәріп Омаров. Ансамбльдің көптеген танымал әндерінің сөздерін жазған автор – Ұлықпан Сыдықов. Ансамбльдің алғашқы көркемдік жетекшісі – музыкалық білімі бар, ұйымдастыру жұмыстары бойынша қабілеті мол Досым Сүлеев болды. «Дос-Мұқасан» мен «Бәйшешек» әдеби-шығармашылық клубының игі дәстүрлерін студенттік шығармашылық және көркемөнерпаздар ұйымдары күні бүгінге дейін даңқты түрде жалғастырып келеді. Ал «Бәйшешек» клубын белгілі ақын, жазушы Аспандияр Өмірбеков басқарады. Университетте жыл сайын «ҚазҰТЗУ көктемі» фестивалі дәстүр бойынша өтіп тұрады.

ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ — НА ВЫСОТЕ!

«Государство всегда должно думать о своей безопасности и о неприкосновенности своих границ. Поэтому мы воспитываем и обучаем наших офицеров в новых условиях независимого Казахстана в новых Вооруженных силах».

Н. Назарбаев

Каныш Сатпаев, ученый-геолог из Улытау, посвятил свою жизнь исследованию природных ресурсов, оставил богатейшее наследие – плоды многолетних исследований исторических, культурных и археологических памятников. Личность Каныша Сатпаева – образец неиссякаемого трудолюбия, несгибаемой воли и силы духа – служит примером для молодежи. Память о нем не угасает, и наш университет с гордостью носит имя великого учёного.

Казахский национальный исследовательский технический университет имени К.И. Сатпаева – одно из ведущих высших учебных заведений Казахстана. Его вклад в интеллектуально-профессиональное развитие общества путем подготовки нового поколения специалистов технического профиля трудно переоценить. История Университета – флага инженерного образования республики – неразрывно связана с историей нашего государства.

В 30-е годы XX века, для решения задач по ликвидации технико-экономической отсталости народного хозяйства, возникла острая потребность в развитии высшего технического образования в стране. 20 октября 1933 г. было принято Постановление Совета Народных Комиссаров СССР «О подготовке кадров для Казахстана». А 19 сентября 1934 г. в столице Казахстана (тогда г. Алма-Ата) прозвенел пер-

вый звонок первого учебного года в Казахском горно-металлургическом институте (КазГМИ) с двумя факультетами: горным и цветных металлов.

Вместе со всем университетом славные юбилеи – 120-летие со дня рождения К.И. Сатпаева и 85-летие КазНУТУ празднует и военная кафедра, так как с первого дня создания КазГМИ его студенты,

преподаватели, служащие овладевали военной специальностью без отрыва от основной гражданской специальности по линии Военного всеобуча (Постановление ЦИК и СНК СССР от 20 августа 1926 г.)

В тяжелые военные годы кафедра военного дела поистине стала кузницей подготовки военных кадров. Только в 1944 году в стенах института были подготовлены более полутора тысяч военных специалистов.

В послевоенные годы кафедра военного дела была преобразована в военную кафедру института. Была одной из лучших в Среднеазиатском военном округе, неоднократно занимала призовые места, а личный состав поощрялся Минорами СССР за успехи в деле государственной важности – подготовке мобилизационного ресурса для Вооруженных Сил.

Сегодня главным направлением деятельности кафедры является подготовка высококвалифицированных офицеров запаса, беззаветно преданных народу Казахстана и его законно избранному Президенту, способных в современных условиях обеспечить надежную защиту суверенитета и территориальной целостности нашего государства.

Ежедневно в аудиториях, лабораториях, тренажерных классах, на огневых позициях военной кафедры молодые люди познают азы военной науки, приобретают глубокие знания основ военного дела, командирские навыки, практику эксплуатации сложной боевой тех-

ники и вооружения, использования их в бою. Особое внимание уделяется активизации военно-патриотического воспитания, формированию положительного имиджа защитника Отечества, укреплению престижа военной профессии и мотивации воинской службы. Коллектив кафедры осуществляет сотрудничество с представителями ветеранских и молодежных организаций, партии «Нур Отан» и ее молодежного крыла «Жас Отан», которые принимают участие во многих мероприятиях, проводимых на базе кафедры.

В преддверии 120-летия со дня рождения К.И. Сатпаева и 85-летия Университета на военной кафедре запланировано:

- проведение беседы со студентами «Академик Каныш Имантаевич Сатпаев – выдающийся геолог, ученый и крупный организатор науки»; организация выставки на-

- учной и популярной литературы, посвященной деятельности К.И. Сатпаева;

- встреча студентов с ветеранами Университета под девизом: «КазННТУ имени К.И. Сатпаева – флагман инженерного образования Казахстана»;

- организация фотовыставки, посвященной 120-летию со дня рождения К.И. Сатпаева и 85-летию КазННТУ.

- создание электронного фонда фото-видеоматериалов, компьютерных презентаций о выпускниках военной кафедры: Героев Советского Союза в Великой Отечественной войне; ветеранов и преподавателей кафедры.

- организация просмотра кинофильмов о жизни и деятельности Каныша Имантаевича Сатпаева и по истории КазННТУ.

Военная кафедра гордится своим преподавательским составом.

Воспитательной, военно-патриотической, научно-методической и учебно-методической деятельностью по подготовке высококвалифицированных офицеров запаса для Вооруженных Сил республики руководит начальник кафедры генерал-лейтенант в отставке Б.К. Дарбеков.

За плечами полковника в отставке заместителя начальника военной кафедры – начальника учебной части Н.И. Мамченко и полковника в отставке С.В. Орлова – преподавателя цикла «Боевое применение артиллерии» – многолетняя служба в Вооруженных Силах на различных ответственных должностях. Они передают студентам свои глубокие знания, активно занимаются военно-патриотическим воспитанием молодого поколения. Их авторитет среди студентов непререкаем.

Следует подчеркнуть, что сегодня роль педагога в прогрессивном развитии общества особенно значительна, поскольку он формирует поколение, которое продолжит дело старших, но уже на более высоком уровне развития общества. Педагог формирует будущее общества, будущее его науки и культуры.

*Со знаменательными юбилеями вас,
уважаемые коллеги по военной кафедре,
весь большой коллектив Университета!*

*Примите самые искренние поздравления! Крепкого вам
здоровья и терпения, благополучия вам и вашим семьям,
целеустремленных и благодарных студентов!*

**Заместитель начальника военной кафедры
КазНУ имени К.И. Сатпаева
полковник Б. Кайнарбаев**

ALMA MATER НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ЭЛИТЫ КАЗАХСТАНА

М.Б.Нурпеисова,
профессор КазНТУ,
д.т.н, лауреат премии им. К.И. Сатпаева,
член Союза писателей Казахстана,

Дата рождения Казахского горно-металлургического института – Казахского национального исследовательского технического университета имени К.И. Сатпаева, а ныне Satbayev University известна – 1934 год. Первыми факультетами вуза были геолого-разведочный, горный и металлургический. И в настоящее время университет, опираясь на эти институты, крепко стоит на ногах, является мощной научной базой, которая со дня основания никогда не отрывалась от потребностей общества, проблем образования и подготовки молодых специалистов. В годы пятилеток развитие промышленности в Казахстане потребовало открытия технических учебных заведений, и тогда, по инициативе Каныша Имантаевича Сатпаева, была создана первая, как говорили в те годы, «кузница инженерных кадров». И на новом этапе развития, в условиях Четвертой промышленной революции (Индустрия 4.0), одной из наиболее передовых тенденций мирового технологического раз-

вития, Satbayev University ведет трехуровневую подготовку кадров по 44 специальностям бакалавриата, 40 специальностям магистратуры и 21 специальности докторантуры на государственном и русском языках, имеет лицензии на более чем 50 специальностей и специализаций, около 20 специальностей «курирует» в качестве вуза, ответственного за исполнение государственных стандартов, обеспечение типовыми программами и другими элементами учебно-методического комплекса.

Единственный в Казахстане исследовательский технический вуз, ведущий многопрофильную образовательную, научную и воспитательную деятельность, имеющий свои традиции, новаторские идеи и инновационный подход в деле подготовки конкурентоспособных специалистов для промышленных регионов страны, Satbayev University нацелен сегодня на выполнение новых задач по выпуску специалистов, способных вывести нашу республику в число передовых конкурентоспособных стран мира.

ИНЖЕНЕРЛІК БІЛІМНІҢ ХАН ТӘҢІРІ — СӘТБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІНЕ — 85 ЖЫЛ!

М.Б.НҰРПЕЙІСОВА, ҚазҰТЗУ-дың
профессоры, техника ғылымдарының докторы,
Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі

Алматы – мәңгі жастықтың қаласы. Шіркін, Алматының арулығында, гүл қалалығында, өн қалалығында шек жоқ қой! Оған талас болуы да мүмкін емес. Көше бойы сылдырап аққан арықтар, қисапсыз егілген саялы ағаш қаланы баққа айналдырғандай. Алматы көшелерімен жүргенде: «Бұл қаланың ішіндегі бақ па, әлде бақтың ішіндегі қала ма? – деп қайран қалатынымыз да рас.

**«Гүлі бар таңда ашылар,
Бал шырын алмасы бар.
Бақыттың арнасы бар бір өзінде,
Гүл қала, арман қала,
Көк-жасыл орман қала,
Мәңгі от боп жанған қала,
Алматым жүрегімде!» –**

деп әндетіп жүрген, өмірлерінің ең қызықты кезеңінің куәсі болған, «таң атқанша таласып ұйықтамайтын, арманы мол студенттік шағы өткен» қасиетті мекенге 20, 30, 40 жылдардан соң кездесуге оралған кешегі студенттеріміз танымастай өзгерген алтын ұялары – Сәтбаев университеті ғимараттарын көріп, таңдай қағуда.

Бүгінде ел мақтанышына айналған белгілі тұлғалардың көбісі дерлік осы оқу ордасының білімімен суындап, қанаттанды. ҚазҰТЗУ-да қазақтың небір қасқа мен жайсаңдарының рухы бар. Олар: Қазақстанның халық жазушысы И.Есенберлин, Социалистік Еңбек Ерлері: В.А.Гребенюк, Ф.А.Омаров, Н.Т.Төкенов, «Халық қаһарманы» – А.С.Куленов, «Қазақстанның Еңбек Ері» – Б.М.Шаяхметов, академиктер: А.Ж.Машанов, Ө.А.Байқоңыров, Е.А.Букетов, Ж.С.Ержанов, Ш.Г.Балғожин, М.Рамазанов, Ж.М.Қаңлыбаева, Б.Р.Рақышев, Лениндік сыйлықтың лауреаттары: А.Джакыпбаев, И.Ш.Коган, КСРО Мемлекеттік сыйлығының лауреаттары: Д.О.Ешпанов, В.Ш.Шарипов, В.Ф.Щербинин, И.И.Думанов, М.Г.Седлов, С.М.Мәуленқұлов, мемлекет қайраткерлері: Л.К.Киинов, А.Д.Ясько, В.К.Божко, ақын Иран-Ғайып, жазушы М.Сәрсекке және т.б. – осы оқу орнының мақтан тұтар түлектері. Ұлттық ән өнерімізді Америкаға, Азияға, Европаға танытып, халқымыздың мақтанышына

айналған, өзінің атын төркүл дүниеге паш еткен ҚазҰТЗУ-дың мақтанышы «Дос-Мұқасан» ансамблінің өмірі, жүріп өткен жолдары, небір асқан асулары бүгінгі ұрпаққа сабақ болардай. Жастар талай атақты профессор, ғалымдардың дәрістерін тыңдап, өз болашақтары үшін өнегелі тәрбие ала білуде. Осы еңбегінің арқасында, мыңдаған таланттардың талпынысының нәтижесінде ҚазҰТЗУ-дың дәрежесі жоғары, мәртебесі биік.

Адам танудың кемеңгері Қ.И.Сәтбаев Қазақстандағы жалғыз техникалық ЖОО нығайтуға барынша күш салған ғұлама және ҰҒА-ның шаңырағын көтеру мақсатында академияның зерттеу институттарын тап осы КазТКМИ түлектерімен толықтырып отырған. Сондықтан ту бастан біздің институтымыздың дамуына мұрындық болған ұлттық мақтанышымыз Қ.И.Сәтбаевтың есіміне ие болу – ҚазҰТЗУ үшін зор мәртебе деп білеміз.

Еліміздегі білім беру жүйесі қазіргі заман талабына сай өзгерістерге ұшырап, түбегейлі жаңарып жатқаны белгілі. ҚазҰТЗУ-дан жылма-жыл талай дарын білім алып, талай талант түлеп ұшуда. Жандары жаңашылдықты қалайтын жалынды жастар, сапалы білімді санасына сіңірген сан түрлі студент еліміздегі техникалық білім мен ғылымның ең үздік оқу ордасынан білім алууда. Олардың алаңсыз білім алуына, спортты сүйюіне, өнерін өрістетуіне барлық жағдай жасалған.

Еуразия білім кеңістігінде өзінің айрықша тұрпатымен қалыптасқан, белестері биік инженерлік білім ордасына биыл 85 жыл толып отыр. Иә, 85 жыл!

Мәселе 85 жылда емес, мәселе – 85 жылда атқарылған істе, шыққан биіктіктерде! Ол жетістікке жетіп отырғандардың көпшілігі – бүгінде ел басқарып, өндіріс ошақтарын өркендетіп, білім мен ғылым және мәдениет саласын дамытып отырған халық қалаулыларының жартысынан көбі осы инженерлік білімнің Хан төңірі – Сәтбаев университетінен ұшқан түлектер десек артық айтқанымыз емес. Алайда бұл жетістіктер оңайлықпен келмегені анық. Қаныш атамның рухымен қуаттанған университет ұжымы осы күнге дейін тек қазақ еліне ғана емес, бүкіл шетелдерге де танылды. Нәтиже деген осы да!

Биыл біздер үшін айрықша жыл. Киелі қара шаңырақта үлкен той, үлкен мереке. Осы мерекеге орай қызу дайындықтар жүргізілуде. Түрлі шаралар мен байқаулар тек осы мерейтойға арналмақ. Университетіміздің білікті де білімді, белсенді түлектерінің көмегімен айтулы мерекені жоғары дәрежеде өткіземіз деген сенімдеміз. Өйткені Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ деген сөзді естігенде санаға бірден сапа, дәреже, бәсекеге қабілеттілік, көшбасшы, абырой, білікті деген қасиетті сөздер енеді. Демек, жетістік деген осы да! Мерейің үстем, болашағың жарқын бола берсін, ҚазҰТЗУ!

ПРОГНОЗНАЯ КАРТА САТПАЕВА

М.Б. НУРПЕИСОВА,

профессор КазНУТУ, д.т.н, лауреат премии им. К.И. Сатпаева, член Союза писателей Казахстана

12 апреля исполняется 120 лет со дня рождения выдающегося ученого с мировым именем, крупного государственного деятеля и организатора науки в Казахстане, первого президента Казахской Академии наук, лауреата Ленинской и Государственной премий, академика Каныша Имантаеваича Сатпаева.

Каждый выдающийся ученый оставляет после себя след в истории (книги, архитектурные шедевры или вновь открытые земли). Огромен вклад академика К.И. Сатпаева в отечественную науку. Велики его заслуги перед страной.

Первая. Выявление подлинной ценности Жезказганского рудного поля. Жезказганская руда ежедневно отгружалась на Балхашский медеплавильный завод.

Вторая. Созданный в 1941 году Институт геологических наук Каныш Имантаевич за короткий срок превратил в мощный научный центр геологической мысли.

Третья. К.И. Сатпаев был отцом-создателем и основателем Национальной Академии наук Казахстана. Вклад его в формирование этого научного коллектива, объединившего блестящую плеяду ученых, грандиозен.

Четвертая. Неоценим вклад К.И. Сатпаева в Победу в Великой Отечественной войне. Известно, что 1/3 всей меди, а также свинец на отливку каждой девяти пуль из десяти получали из Казахстана.

Пятая. Проложенный по инициативе К.И. Сатпаева канал Иртыш-Караганда, давал живительную влагу знойной Сарыарке.

Шестая. Открытие колоссальных запасов нефти, газа и создание большого производства на полуострове Мангышлак.

Седьмая. Создание школы металлогении в Казахстане. Поистине выдающимся достижением, плодом многолетней напряженной работы научных и производственных коллективов стала разработка «Прогнозных карт Центрального Казахстана».

За их создание группа казахстанских ученых во главе с академиком К.И. Сатпаевым получила в 1958 г. Ленинскую премию.

Начиналось же все в 1942 г. в Институте геологических наук, где и возникла идея о металлогенических прогнозных картах. В 1952-м К.И. Сатпаев с группой ученых начал эту работу, а уже в 1954 г. был готов первый макет такой прогнозной карты.

Каныш Имантаевич был работающим ученым, неутомимым исследователем недр и до самой кончины оставался таковым. Во всех направлениях деятельности К.И. Сатпаева его роль была всегда значимой: он был или инициатором, или непосредственным исполнителем, или вдохновителем этих работ.

Сатпаев в первую очередь был и остается крупнейшим ученым в области горно-геологической науки. Создав прогнозную карту месторождений, он доказал, что размещение месторождений полезных ископаемых зависит от строения земной коры.

Работая по этой карте, геологи до сих пор продолжают открывать богатства недр республики.

Новым поколениям великий казахский ученый Каныш Имантаевич Сатпаев оставил в наследство свои бессмертные дела, а в памяти благодарных потомков он всегда будет примером бескорыстного служения Родине, своему народу.

СӘТБАЕВ ПЛАНЕТАСЫ

М.Б.НҰРПЕЙІСОВА, Қ. И.Сәтбаев сыйлығының лауреаты, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, профессор, техн. ғыл. докторы

Қ.И.Сәтбаев – Баянауылдан бастау алып, қазақ даласын қақ жарып өтіп, Алатаудан асып, әлемдік ғылым шыңына көтерілген ұлы ғалым, көрнекті мемлекет және қоғам қайраткері, ғылым докторы, профессор, Қазақ ССР Ғылым академиясының тұңғыш Президенті және оның академигі, КСРО Ғылым академиясының академигі, Мемлекеттік және Лениндік сыйлықтардың лауреаты, төрт мәрте Ленин орденімен, Ұлы Отан соғысы орденімен марапатталған.

Өз халқы үшін орасан зор қызмет жасап, артында өшпестей бай ғылыми мұра қалдырған ұлы тұлға Қаныш Имантайұлы Сәтбаев ХХ ғасырдың аяғында «Ғасыр адамы» аталды. Қазақстанның қала, ауылдарында Сәтбаев есімімен аталатын жүздеген көше, 40-тан астам мектеп бар, сондай-ақ оған көптеген ескерткіштер орнатылған. Соның бірі – Сәтбаев көшесіндегі, өздеріңіз күнде көріп жүрген ғалымның тамаша ескерткіші.

Оның есімі Қазақстан Ғылым академиясының Геология ғылымдары институтына, «Ертіс-Қарағанды» каналына, қалаға берілген. Сәтбаевтың құрметіне Жоңғар Алатауы жотасындағы мұздық пен шың, Қаратаудағы ваннадий кен орнынан табылған

«Сәтбаевит» минералы, «Академик Сәтбаев» гладиолус гүлі аталған. Академик Қ.И.Сәтбаевтың есімін мәңгі есте сақтау шараларының бірі ретінде АҚШ-тың Кембридж қаласындағы Халықаралық планета орталығының шешімі бойынша Марс пен Юпитер аралығында Күнді айнала қозғалатын планетаға Сәтбаев аты берілді. Сөйтіп, оны планеталардың халықаралық каталогына енгізді.

Осы қуанышты хабарға байланысты Қазақстанның халық ақыны Хамит Ерғалиев «Ғарыштағы Қаныш» атты балладасында:

Құдайлығын тіріде құндайды Алып,

Бұл дүниеде қалыпты кім байланып.

Данышпанның талайы тасқа айналса,

Біздің Қаныш ұшып жүр Күнді айналып! – деп жырға қосса, бүгінгі ғарыш әлемін зерттеуші геодезистер: «Сонау бойлық пен сонау ендік аралығында, Күннен пәлендей қашықтықта Сәтбаев планетасы ұшып барады» деп мәлімет беріп отырады.

Ия, «Жақсының аты өлмейді, ғалымның хаты өлмейді» деген осы. Тұңғыры биік тұлғаның бейнесі әр кез халқының жадында.

Ол кісінің асыл мұрасы әлі талай жанның сусынын қандырып, рухани тұрғыда байыта түсетіні хақ. Қазақтың тұңғыш ғалымы туралы «Шоқан Уәлиханов шығыс зерттеу ілімінің көкжиегінде құйрықты жұлдыздай жарқ етті де сөнді» деген болатын. Қазақтың бірінші академигі Қаныш Сәтбаев пен оның шәкірттері «құйрықты жұлдыздай ағып өткен жоқ», керісінше, олар қазақ ғылымының аспанында тұрақты жұлдыздарша шоғырланды. Ал Сәтбаев сол жұлдыздардың ішінде таң шолпандай жарқырайды, оның сәулесі кейінгі ұрпаққа жарқын жол көрсетіп тұр.

АКАДЕМИК Қ.И.СӘТБАЕВТЫҢ
120 ЖЫЛДЫҒЫНА ОРАЙ
ҰЛЫ ТҰЛҒАНЫ ҰЛЫҚТАУ

Бану ШАЛОВА

Атақты ғұлама ғалым, академик Қаныш Имантайұлы Сәтбаевтың туғанына биыл 120 жыл толып отыр. Осыған орай Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің Студенттер мәселесі жөніндегі департаменті «Ұлы тұлғаны ұлықтау» атты Әдеби-музыкалы кеш ұйымдастырды. Бұл әдеби-музыкалы кеш болған соң, Қ.Сәтбаев орындаған әндердің бірінен басталды. Өнер сайыстарында бас жүлде алған өнерлі студент Жәнібек Хаббасов домбырада ән айтып, кешке қатысушыларды бір серпілтіп тастады.

Кеш барысында Қ.И.Сәтбаев туралы деректі фильм көрсетілді. ҚР ҰҒА академигі, Сәтбаев баулыған шәкірті Досмұхамед Кішібеков естелік ретінде сөз сөйлеп,

«Бәйшешек» әдеби бірлестігінің талантты жастары өлеңдер оқып, ән салды.

Университеттегі ТМО бас маманы, сәтбаевтанушы Надежда Васильевна Ниретина Қ.И.Сәтбаевтың таланты жөнінде естеліктер айтса, Тарихи мұралар орталығының бас маманы, сәтбаевтанушы Аспандияр Әденұлы ғалым туралы шағын баяндама жасады.

Аталмыш іс-шараның мақсаты – студенттерді Ұлы тұлға өмірінің кейбір тұстарымен таныстыру, дара дарынның өнерін, өнегелі өмірін тұтастай ұлықтау, үлгі ету арқылы олардың оқуға, ғылымға деген ынталарын арттыру.

Кеш соңында өнерлі студент Дәуір Тәжітай күмбірлетіп күй шер-

тіп, көрермендердің көңілінен шықты. Студенттер мәселелері жөніндегі департаменттің директоры Әубәкірова Әйгерім Әбіләкімқызы жиналған қауымды осы айтулы мерекемен құттықтап, кештің соңын қорытындылады. Қ.Тұрысов атындағы Геология және мұнай-газ ісі институтының 2-курс студенті Дегдар Нұрланбекке кешті әсерлі де асқақ даусымен, ынта-жігерімен жақсы жүргізгені үшін көрермендер шексіз мол алғыс айтты.

Алдағы уақытта әлі де талай осындай жиындар ұйымдастырылып, ғалымның өмірі мен ғылыми және шығармашылық қызметімен таныстыру кештері өтетін болады.

АСПАНДИЯР ӨМІРБЕКОВ

ҚАСИЕТІ КҮШТІ ҚАЗАҚТЫҢ ХАЛЫҚ ӘНДЕРІ-АЙ! ҚАНЫШ СӘТБАЕВТЫҢ ӘН ЖИНАУҒА ҚОСҚАН ҮЛЕСІ

XX ғ. 20–30-жылдары қазақтардың музыкалық мұрасын жинау мен зерттеу жұмыстары айтарлықтай жүйелі түрде жүргізіле бастады. Әсіресе қазақ халық музыкасын жазып алу мен терең ғылыми жалпылауларды атақты музыкантанушы, этнограф, фольклоршы, Қазақ КСР халық әртісі Александр Викторович Затаевич (1869–1936 жж.) жасады. Қазақстанның түкпір-түкпірінде жүріп, халық әндері мен халық композиторларының ән-күйлерін жинаған А.Затаевич қазақ халқының ерекше дарынына, асқан талантына, орындаушылық шеберліктеріне жоғары баға берді. А.В.Затаевич қазақ халық музыкалық шығармаларын жи-

нау мен жазып алуға 16 жыл өмірін (1920–1936) арнады. Осы еңбектің нәтижесінде 2300-ге жуық құнды мұралар жазылып алынды, соның негізінде 2 іргелі жинақ дайындалып, басылып шықты: 1925 ж. – «Қазақ халқының 1000 әні» және 1931 ж. – «500 қазақ әні мен күйлері». Бұл жинақтар мәдениет, өнертану тарихында ерекше орын алып, музыкалық қоғамдастық пен зерттеушілер арасында жоғары бағаланды.

«Қазақ халқының 1000 әні» және «500 қазақ әні мен күйлері» жинақтарында бұрынғы заманнан бастап XX ғасырдың 30-жылдарына дейінгі қазақ әндері

жинақталып, талданып, ғылыми түрде жүйеленген. Сонымен қатар Абай Құнанбаев, Ақан сері, Біржан сал, Жаяу Мұса, Құрманғазы, Мұхит және т.б. композиторлардың шығармашылығы туралы алғаш рет жазылды.

«500 қазақ әні мен күйлері» жинағына Қ.И.Сәтбаевтың айтуымен (№324–348) 25 ән енгізілді. Бұл туралы А.В.Затаевич осы жинақтың алғы сөзінде былай деп жазады: «1926 жылы Семей облысы мен Қарқаралыға бірнеше рет барған сапарда 280-ге жуық әндер жазылып алынды. Олар кітаптың Семей бөліміне енгізілді. Оларды мен Мәскеуде жүріп,

**Александр Викторович Затаевич
(1869–1936 жж.)**

Әміре Қашаубаевтың орындауы бойынша және әуесқой зерттеуші Қаныш Сәтбаевтан жазып алдым». Осы кітаптың № 267 талдауында Томск технология институтында оқыған жас инженер Қаныш Сәтбаев туралы айта келіп, оның Баянауыл өндерінің білгірі мен тамаша орындаушысы екенін айтады және сол өндерді тамаша орындап қана қоймай, орысша аудармасын да келтіргені жазылған.

Қ.И.Сәтбаев пен А.В.Затаевич тек жұмыс бабында ғана кездесіп қоймай, сонымен қатар олар достық қатынаста болғаны да сөзсіз. Алайда кездесулері туралы ешқандай жазбалардың жоқтығына байланысты олардың өндерді жазып алулары қандай жағдайларда өткені белгісіз.

А.В.Затаевичтің айтуы бойынша, оның Қ.И.Сәтбаевпен шығармашылық кездесулері жас инженердің институтты бітіріп, 1926–1929 жылдары «Атбасцветмет» тресінің Москвадағы КСРО Халық шаруашылығы жетістіктері көрмесіндегі геологиялық бөлімнің басшысы қызметінде жүргенінде болған.

Қазақ ән-күй өнерінің тарихта қалуына, кең таралуына ерекше көңіл бөліп, халық өндерін орындаушыларға ерекше қамқорлық жасап, көтермелеп отыру қажеттілігін жақсы түсінген Қаныш Сәтбаев ән өнері туралы да құнды дүниелер жазып қалдырды. Қаныш Сәтбаев – Арқа өндерінің

ішінде Баянауыл төңірегіндегі өндерді орындап жаздырушы. Әміре Қашаубаев Қаныш туралы: «Егер Қаныш ғалым болмай, әнші болғанда, бар қазаққа танымал керемет әнші болар еді», – деп жоғары баға берген.

Қаныш Сәтбаевтың Александр Затаевичке жаздырған өндерінің кең тынысты, асқақ дауысты әнші болмаса, анау-мынау әншілер орындай алмайтын қиын өндер болғанын музыка зерттеуші ғалымның өзі де жазады. «Бүркітбай», «Алтыбасар», «Гауһар тас» секілді және «Баянауыл», «Жалғыз арша» сияқты өндер – әншінің әншісі ғана шырқай алатын күрделі туындылар.

Домбырада шебер ойнайтын Қаныш әнді де асығып-аптықпай, еркін отырып, кең тыныспен жүректен қозғап айтатын болған. Тыңдаушысын өзіне баурай тартып, елітіп, елжіретіп жібереді екен. Күннің шыжыған ыстығы мен қыстың қақаған ая-

зында геологиялық экспедицияда жүрген ғалым өзі білетін халық өндерін ыңылдап айтып жүрсе, кеш батып, ас-ауқат ішіп, әлденіп алғаннан кейін домбыраны ала салып, даланы жаңғырта жағымды қоңыр үнімен шырқай жөнеледі екен. Әсем әнді тамсанып дала тыңдайды, бесікте жатқан бала тыңдайды, бесік тербеткен ана тыңдайды, сол даладағы құс пен аң тыңдайды, барлық тірі жан тыңдайды. Әрқайсысы өз үндерімен бірге жырлайды, бірге толғайды. Дала көгінде шарықтап ән қалқиды, көңілдер өнге шалқиды, жігіт желпініп, қыз балқиды. Міне, Арқаның арқалы әнін шырқап отырған танымал әнші сері емес, инженер-геолог, ол бір сәт қолына ауыр қайланың орнына жеңіл домбырасын ұстағанда, өзінің туған даласына осылай әсер етеді. Қасиеті күшті қазақтың қай әні шырқалса да, жел тынып, су тұнып, жұлдыз бен ай байланып, құс жолы ойланып, тау тебіреніп, жер еміреніп қалатыны көкірек көзі бар әркімге аян.

ЧЕЛОВЕК-ЛЕГЕНДА АЛИМХАН ЕРМЕКОВ

Вся жизнь и деятельность Алимхана Ермекова – наглядный и достойнейший пример для нас, современников, в определении личной позиции в этом динамичном и отнюдь не простом мире.

Первый казахский профессор-математик, ученый, общественный и государственный деятель, один из основателей партии «Алаш» Алимхан Абеуович Ермеков заведовал в 1935-1937 гг. кафедрой «Высшая математика и теоретическая механика» Горно-металлургического института, на базе которого в 1934 г. был создан Политехнический институт им. В.И. Ленина.

Родился Алимхан в 1891 г. в Темиршинской волости Каркаралинского уезда Семипалатинской области (ныне Актогайский р-н Карагандинской области). В 1905 г. поступил в Семипалатинскую мужскую гимназию, которую окончил с золотой медалью в 1912-м. События Великой Октябрьской социалистической революции 1917 года (в то время Алимхан Ермеков учился на пятом курсе Томского технологического института) заставили его прервать учебу.

На Первом Всеказахском съезде партии «Алаш», который проходил тогда в Оренбурге, наряду с другими представителями передовой национальной интеллигенции Алимхан Ермеков вошел в состав избранного правительства «Алаш-Орды» во главе с Алиханом Букейхановым. (Движение «Алаш-Орда» долгие годы оценивалось как контрреволюционное, а его руководители подвергались гонениям и репрессиям как враги народа).

Семья Ермековых. Алма-Ата, 1967 г.

В 1920 г. Алимхан Ермеков становится председателем Коллегии по управлению краем при ВЦИК. В этом же году в должности члена ЦИК КазАССР командировается в Москву, где делает доклад о положении Казахстана. В процессе острой дискуссии о границах республики ему удалось добиться возвращения Казахстану ряда территорий, которые ранее принадлежали России. Среди них Коростылевская степь, Семипалатинская и Акмолинская области, северное побережье Каспийского моря. *(В наши дни в Акмолинской области находится столица республики – Астана, а на Каспийском побережье сосредоточены основные запасы нефти и газа).*

Значительным и успешным результатом деятельности Алимхана Ермекова способствовали «...глубокое знание им вопросов права, истории этноса, экономической географии, непоколебимая убежденность в необходимости национального суверенитета, прагматизм мышления и редкое умение, несмотря на сравнительно молодой возраст (29 лет), убеждать оп-

понентов». В свое время талантливый поэт С. Торайгыров в своей поэме-посвящении лидерам Алаш так охарактеризовал его: «Молодой Ермеков хваток и прозорлив, как быстролетный и зоркий сокол...»

После окончания Томского технологического института Ермеков получает диплом горного инженера и специальность геологоразведчика. В 1925 г. его утверждают заместителем председателя Госплана Казахстана, одновременно он руководит секцией промышленности. С 1926 г. как один из немногих высококвалифицированных специалистов привлекался к работе в вузах Ташкента, затем в вузах Алма-Аты.

В 1935 г. тиражом 10 тыс. экз. на латинской графике в Казгосиздательстве в Кызылорде был выпущен учебник Ермекова «Ұлы математика курсы» («Курс высшей математики») на казахском языке для высших технических учебных заведений и педвузов, а также разработанный на основе педагогической практики

автора словарь-справочник «Математические термины на казахском языке». Впереди же его ожидали жесточайшие испытания судьбы, которые он достойно вынес, сохранив жизненную стойкость и человеческое благородство.

По ложным обвинениям в «контрреволюционной деятельности» Алимхан Ермеков находился два года под следствием во внутренней тюрьме НКВД КССР, а в 1938 г. был приговорен к длительному заключению. В 1947 г., отбыв 9 лет в Енисейлаге, что в г. Канске Красноярского края, вернулся в Казахстан, но уже 4 декабря 1948 г. был вновь арестован. И еще 7 лет пришлось ему провести за колючей проволокой в городах Воркута Коми АССР и Тайшет Иркутской области. Всего Алимхан Ермеков находился под следствием и в заключении 18 (!) лет. Но и после официальной реабилитации (в 1957 г.) его имя долгое время было под запретом и лишь в 2001 г. появилось на страницах Казахской энциклопедии.

Шакенова Роза Кожаметовна, ассистент-профессор кафедры «Математика» КазНУ им. К.И. Сатпаева, профорг кафедры

COMPETITION FOR THE EXCHANGE PROGRAM AT THE BEIJING INSTITUTE OF TECHNOLOGY

EXCHANGE PROGRAM COMPETITION AT BEIJING INSTITUTE OF TECHNOLOGY (PRC) FOR KAZNRTU BACHELOR STUDENTS (1-2 COURSES), FOR THE FALL SEMESTER 2019–2020 ACADEMIC YEAR IS ANNOUNCED.

Studying and living on campus is free.

All other expenses are covered by student:

Registration fee - 500 yuan;
Medical insurance - 300 yuan / half a year, 600 yuan / year;
Flight tickets
Everyday expenses

Requirements:

Transcript in English (original);
A letter of recommendation in English (original);
Motivation letter;
Certificate confirming knowledge of the English language (original);
Copy of passport;
Photo 3x4.

Specialties:

Mechanical engineering;
Electronic engineering;
Electrical engineering;
Computer Science and Technology;
International Economics and Trade.

Deadline for submission of documents: February 20, 2019

Detailed information is available at the Department of International Cooperation.

SHORT-TERM INTERNSHIPS FOR BACHELORS AND MASTER STUDENTS

THE GWANGJU INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY (GIST) IN SOUTH KOREA OFFERS SHORT-TERM INTERNSHIPS FOR BACHELORS AND MASTER STUDENTS IN TECHNICAL SPECIALTIES (FOR MORE INFORMATION ON SPECIALTIES SEE THE BROCHURE).

The grant is awarded on the basis of competitive selection results and includes the following expenses:

Partial payment of flight tickets;
Accommodation in residence;
Monthly scholarship;
Medical insurance;
Korean language courses / cultural programs.

Requirements:

Bachelors of 3rd year / master students of 1st year;
GPA 3.0 and higher;
Excellent level of English

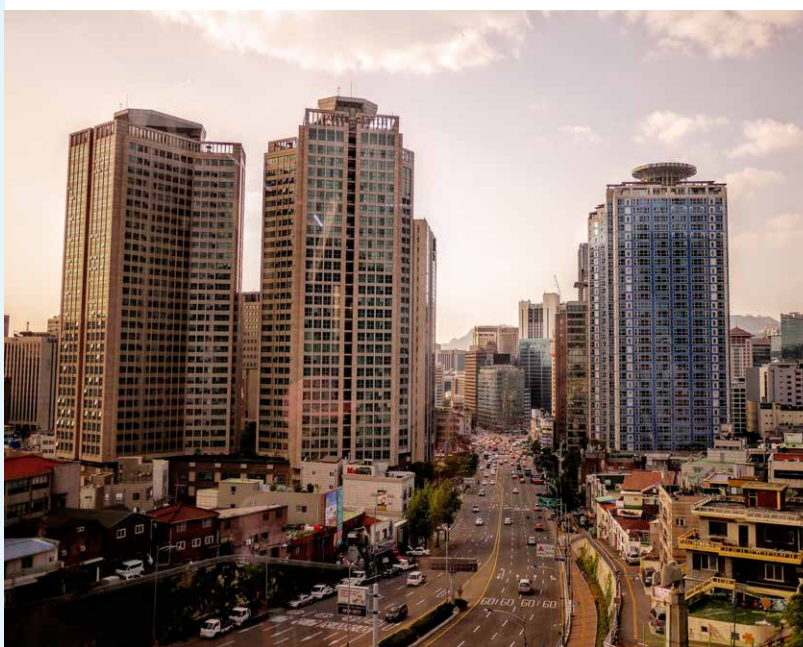
Required documents:

Letter, confirming enrollment in KazNRTU, in English (original);
Transcript in English (original);
A letter of recommendation in English (original);
Certificate confirming knowledge of English (original).

The internship period is from June 21 to August 16, 2019 (8 weeks).

The online application portal will be available from January 16 to March 8, 2019.

More information is available in the Department of International Cooperation (NK, Room 903).

ОСТОРОЖНО: ЭЛЕКТРОНАГРЕВАТЕЛЬНЫЕ ПРИБОРЫ!

- **Используйте электронагревательные приборы по назначению.**
- **Не оставляйте надолго включенными в сеть, следите за их исправностью.**
- **Не пользуйтесь приборами кустарного производства.**
- **Ничего не меняйте в схеме прибора во время ремонта.**
- **Безопасность Вашей жизни – в Ваших руках!**

С наступлением холодов многие пытаются поддерживать тепло в домах при помощи электрообогревателей. Но при несоблюдении требований пожарной безопасности к системам отопления электронагревательные приборы, помимо тепла, могут принести и большие неприятности в виде пожара.

В минувшем, 2018 году из-за нарушений правил безопасности при эксплуатации бытовых электроприборов и неисправности электропроводки, нарушений правил монтажа и технической эксплуатации электрооборудования в городе произошло более ста пожаров. Большинство горожан для отопления помещений используют масляные радиаторы. Они имеют герметичный корпус, внутри которого находится электрическая спираль. Эта спираль передает свое тепло минеральному маслу, которым наполнен корпус, нагревает его, а затем, соответственно, и воздух. Подобные нагреватели считаются наименее опасными, но при утечке масла нагреватель может взорваться, особенно когда он работает длительное время без отключения. А где взрыв, там и пожар! Так, месяц назад произошло возгорание масляного радиатора в комнате охраны супермаркета «Арзан». Обстоятельством, предшествующим пожару, послужил перегрев масла в радиаторе обогревателя. Произошло вскипание с дальнейшим воспламенением и выбросом масла с мест соединения секций. С ожогами 90% тела была госпитализирована сотрудница охраны.

ПРИ ПОЖАРЕ НЕМЕДЛЕННО СООБЩИТЕ О ЧП В ПРОТИВОПОЖАРНУЮ СЛУЖБУ.
Телефоны: «101»; «112».

ОТДЕЛ ПО ЧС БОСТАНДЫКСКОГО РАЙОНА Г. АЛМАТЫ

